

Kitaabka Daanyeel - Tirada Toddobaatan iyo Saddexaad

Muujinta Isu-egyada Taariikheed: Khiyaanadii Yerobocaam iyo Imtixaanka limaanka ee Dhaqdhaqaaqa Adventist-ka

Jeff Pippenger
2024-02-06

Boqortooyoinkii woqooyi iyo koonfureed waxaa lagu kala firdhiyey cadhada Ilaah hoosteeda laba kun iyo shan boqol iyo labaatan sannadood, si loo oofiyo axdigii jabay ee Laawiyiintii shan iyo labaatan iyo lix iyo labaatan. Afartan iyo lixdii sannadood ee u dhexeeyey dhammaadka cadhadii ugu horraysay iyo tii ugu dambaysay waxay u taagnaayeen isu-ururinta labadaas boqortooyo oo laga dhigay hal boqortooyo oo ah Israa'iilka casriga ah ee ruuxiga ah sannadkii 1844. Isu-ururinta labadaas quruumood waxaa u taagnaa labadii ul ee Yexesqeel isu geeyey iyo labadii ul ee carmalkii Sarefta soo ururisay ee ku jira qisada Eliiyaah. Oktoobar 22, 1844 taariikhdii nebinnimada ee boqortooyooyinka woqooyi iyo koonfureed way dhammaatay, iyadoo sidaas samaynaysana ay ku celisay taariikhdii bilowgii labadaas boqortooyo.

Yerobcaam wuxuu boqortooyadii woqooyi ka hirgeliyey nidaam cibaado oo been-abuur ah si uu uga hortago in dadkiisu u safraan dalka Yahuudah oo ay Ilaah ku caabudaan meesha quduuska ah ee Yeruusaalem.

Yarobcaamna wuxuu qalbigiisa ku yidhi, Hadda boqortooyadu waxay ku noqon doontaa reer Daa'uud. Haddii dadkanu Yeruusaalem u koraan inay allabari ku bixiyaan guriga Rabbiga, markaas qalbiga dadkanu wuxuu mar kale ugu noqon doonaa sayidkoodii, kaasoo ah Rexabcaam oo ah boqorka dalka Yahuudah; wayna i dili doonaan, oo haddana waxay u noqon doonaan Rexabcaam oo ah boqorka dalka Yahuudah. Sidaas daraaddeed boqorkii ayaa talo qaatay, oo sameeyey laba weyl oo dahab ah, oo wuxuu ku yidhi iyagii, Aad bay idiinku badan tahay inaad Yeruusaalem u kacdaan; bal eega ilaahyadiinnii, Israa'iilow, kuwaasoo idinka soo bixiyey dalkii Masar. Midna wuxuu dhigay Beytel, kan kalena wuxuu geeyey Daan. Oo waxanu wuxuu noqday dembi; waayo, dadkii waxay tageen inay ku caabudaan middoodii hore, tan iyo Daan. Oo wuxuu sameeyey guri meelo sarsare ah, oo wadaaddana wuxuu ka dhigay dadka ugu hooseeya, kuwaasoo aan ka mid ahayn reer Laawi. Yarobcaamna wuxuu amray iid bisha siddeedaad, maalinta shan iyo tobnaad ee bisha, oo la mid ah iidda ka jirta Yahuudah, oo wuxuu allabari ku bixiyey meeshii allabariga. Sidaas ayuu ku sameeyey Beytel, isagoo allabari u bixinaya weylhii uu sameeyey; oo wuxuu Beytel dejiyey wadaaddadii meelaha sarsare oo uu sameeyey. Sidaas daraaddeed wuxuu allabari ku bixiyey meeshii allabariga oo uu Beytel ku sameeyey maalintii shan iyo tobnaad ee bisha siddeedaad, taasoo ah bishii uu qalbigiisa ka hindisay; oo reer binu Israa'iilna iid buu u amray; oo meeshii allabarigana wuu ku bixiyey allabari, oo fooma wuu shiday. 1 Boqorradii 12:26–33.

Nidaamkiisii cibaadadu wuxuu astaan u ahaa Kaatooligga (jaahilnimada), waayo sida fallaagadii Haaruun oo kale ayuu u taagay sanam loo sameeyey bahalka iyo mid isaga metelaya. Labadii

sanam ee dibiyaasha ahaa waxaa laga sameeyey dahab, taas oo astaan u ah Baabuloon. Sanamyadaas waxaa loo hibeeyey ilaahyadii Masar, kuwaas oo loo aqoonsaday sidii Haaruun isaguna u aqoonsaday; iyagoo ah “ilaahyadii idinka soo bixiyey dalka Masar.” Wuxuu ka dhisay laba meelood oo allabari laba magaalo, kuwaas oo marka la wada eego metelaya isku-darka kaniisadda (Betel) iyo dawladda (Daan). Meelahaas allabarigu waxay ahaayeen kuwo been-abuur ah oo lagu dayday allabariga runta ah, kaas oo ah Masiixa, sida Kaatooligguna u sheegto inuu yahay wakiilka Masiixa ee dhulka jooga. Wuxuu soo unkay wadaadnimo musuqmaasuqsan, sida ay yihiin wadaaddada Kaatooligga. Wuxuu u doortay cibaadadiisa maalin si gaar ah uga duwan maalmaha iidaha runta ah ee Ilaah, sidaas darteedna wuxuu metelayaa muranka ku saabsan maalinta runta ah iyo maalinta beenta ah ee cibaadada.

Markii la furayey nidaamkiisii beenta ahaa ee cibaadada, Ilaah wuxuu Yahuudah ka soo diray nebi si uu u canaanto nidaamkiisa cibaadada ee been-abuurka ah.

Oo, bal eeg, waxaa dalka Yahuudah ka yimid nin Ilaah ah oo hadalkii Rabbiga ku yimid Beytel; Yerobocaamna wuxuu ag taagnaa meeshii allabariga si uu foomo ugu shido. Markaasuu ku qayliyey meeshii allabariga isagoo ku hadlaya hadalkii Rabbiga, oo wuxuu yidhi, Meel allabariyeedyahow, meel allabariyeedyahow, Rabbigu wuxuu leeyahay sidan, Bal eeg, ilmo ayaa u dhalan doona reer Daa’uud, magiciisana waxaa la odhan doonaa Yoosiyaah; oo korkaaga ayuu ku bixin doonaa wadaaddada meelaha sarsare oo foomo ku shida korkaaga, lafaha dadkana korkaaga ayaa lagu gubi doonaa. Oo isla maalintaas ayuu calaamad bixiyey isagoo leh, Tanu waa calaamaddii Rabbigu ku hadlay; bal eeg, meeshii allabariga way kala dillaaci doontaa, dambaskii saarnaana waa ku daadan doonaa. 1 Boqorradii 13:1–3.

Nabigii ka yimid Yahuudah wuxuu ku dhawaaqay wax sii sheegid saddex-geesood ah oo tilmaamaysay dhalashada mustaqbalka ee boqor Yoosiyaah. Wuxuu sii sheegay in Yoosiyaah dili doono wadaaddadii sharka lahaa ee ka adeegayay meeshii allabariga ee been-abuurka ahayd, iyo in Yoosiyaah sidoo kale lafaha dadka ku gubi doono isla meeshaas allabariga dusheeda. Wuxuu kaloo siiyey Yerobaam calaamad, isagoo caddaynaya in meeshii allabariga ee Yerobaam la kala jebin doono, dambaskiisuna bannaanka ku daadan doono. Waxyaalahan oo dhammu waxay u rumoobeen sidii Erayga Rabbigu ahaa; laakiin markii Yerobaam maqlay dhawaaqa nabiga, wuu cadhooday oo wuxuu doonay inuu nabiga wax ka qabto, hase yeeshee Ilaah baa talada hayay.

Oo waxay noqotay, markii Boqor Yerobocaam maqlay hadalkii ninkii Ilaah ee ku qayliyey allabariigii Beytel ka gees ahaa, inuu gacantiisa ka soo taagay allabariga isagoo leh, Qabta isaga. Markaas gacantii uu isaga ku soo taagay way engegtay, si uusan mar dambe dib ugu soo celin karin xaggiisa. Allabariigiina wuu dillaacay, dambaskiina allabariga ayuu ka daatay, sida calaamaddii ninkii Ilaah ku bixiyey eraygii Rabbiga. 1 Boqorradii 13:4, 5.

Calaamaddu isla markiiba way rumowday, oo gacantii Yeroboocaamna way curyaantay.

Markaasaa boqorkii jawaabay oo ku yidhi ninkii Ilaah, Haddaba wejiga Rabbiga Ilaahaaga baryo, oo ii soo ducee, in gacantaydu mar kale ii soo noqoto. Markaasaa ninkii Ilaah Rabbiga baryay, oo gacantii boqorkuna mar kale ayay u soo noqotay, oo waxay noqotay sidii ay hore u ahayd. Boqorkiina wuxuu ninkii Ilaah ku yidhi, Kaalay gurigayga ila tag, oo isna naso, anna

abaa baan ku siin doonaa. Laakiinse ninkii Ilaah wuxuu boqorkii ku yidhi, Haddaad i siisid gurigaaga badhkiis, kula geli maayo, oo meeshan kibis kuma cuni doono, biyo kuma cabbi doono; waayo, sidaas ayaa erayga Rabbigu igu amray, isagoo leh, Kibis ha cunin, biyo ha cabbin, oo jidkii aad ku timid dib ha ugu soo noqon. Sidaas daraaddeed jid kale ayuu maray, oo kuma uu noqon jidkii uu ku yimid Beytel. 1 Boqorradii 13:6–10.

Ciise had iyo goorba dhammaadka wax ayuu ku tusaaleeyaa bilowga wax, bilowgii boqortooyooyinkii woqooyi iyo koonfureed ee Israa’iiltii qadiimiga ahayd ee muuqata-na wuxuu ku dhammaadaa taariikhda halkaas oo labada ul lagu mideeyo hal ul, taas oo matalaysa quruunta Israa’iil ruuxiga ah ee casriga ah.

Taariikhda markii labada ul la isku daray, waxaa xilligii ugu dambaysta ee sannadkii 1798 la bilaabay hannaan imtixaan oo saddex-tallaabo ah. Labada ulba (boqortooyooyinka) waa la ururinayay ka hor daadinta Ruuxa Quduuska ah ee Qaylada Saqda-dhexe. Niyad-jabkii ugu horreeyey ee gu’gii 1844, Protestant-kii waxay ku guul-darraysteen habka imtixaanka, waxayna noqdeen gabdhihii Kaatooligga, sidaas darteedna waxay ku celiyeen daahfurkii nidaam cibaado oo been-abuur ah, sidii uu Yerobcaam u sii tusaaleeyey.

Dib-u-habayntii Protestant-ku waxay ahayd hawl uu Ilaah sameeyey si uu kaniisadda cidlada ku jirta uga soo bixiyo khuraafaadka, dhaqammada la iska dhaxlo iyo caadooyinka kaniisadda Roomaanka. Laga bilaabo wakhtigii Martin Luther, runno sii badanaya ayaa la muujiyey, kuwaas oo daaha ka rogaya in dhilladii Turos aanay ahayn wax kale oo aan ka ahayn nidaam caabudid jaahilinnimo ku dhisan oo lagu daboolay qirasho been ah oo Masiixinnimo. Waxay ahayd qasdiga Rabbiga inuu dadkiisa maxaabiista ah ka soo saaro gudcurka, sidii uu yeelay markii dadkiisu addoommo ku ahaayeen Masar. Wuxuu ka samatabbixiyey addoonsigii Masar si uu u siiyo sharcigiisa. Diidmada Protestant-ku ay diideen inay raacaan iftiinka sii kordhaya ee aqoonta la furfuray sannadkii 1798, waxay ka horjoogsatay inay gartaan sharciga iyo hawsha runta ah ee Masiixu ka hayo meesha quduuska ah sannadkii 1844.

Diidmaddii fariintii saacadda xukunka waxay ka dhigtay inay noqdaan gabdhaha kaniisadda Roomaanka, markaasay taaggeen nidaam cibaado oo been ah oo Qorniinku ku aqoonsado nebiga beenta ah (Protestantism-ka riddoobay). Millerite-kii aaminka ahaa ee rumaysadka ku galay meesha quduuska ah Oktoobar 22, 1844, waxay heleen iftiinkii malaa’igta saddexaad, waxayna soo bandhigeen canaan ku wajahan nidaamkaas cibaado ee beenta ah ee isu sheegta inuu Protestant yahay, iyagoo weli haysta dhaqankii aasaasiga ahaa ee jaahilnimada, kaas oo ah caabudid qorraxda. Nebigii ka yimid Yahuudah wuxuu u taagnaa Adventism-kii Millerite ee gartay oo soo bandhigay fariintii malaa’igta saddexaad ee timid Oktoobar 22, 1844.

Markii Yeroboocaa ka codsaday nebiga inuu gurigiisa yimaado oo is dejiyo, nebigu wuxuu caddeeyey tilmaamihii gaarka ahaa ee Rabbigu siiyey. Amarkaas waxaa kaloo la siiyey Adventism-ka Millerite-ka. Amarku wuxuu ahaa inaan dib loogu noqon jidkii lagu yimid, Adventism-ka Millerite-kuna wuxuu ka soo baxay madh’habihii Protestanka. Waxay ka go’een Protestannada niyad-jabkii ugu horreeyey ee guga 1844, Yereyaahna wuxuu bixiyaa tusaale la mid ah tilmaamihii isla kuwii la siiyey nebiga reer Yahuudah.

Erayadaadii waa la helay, anna waan cunay; eraygaaguna wuxuu ii noqday farxad iyo rayrayn qalbigayga; waayo, magacaaga ayaa laygu magacaabaa, Rabbiyow, Ilaaha ciidammada. Kuma aanan fadhiyin shirka kuwa majaajilooda, kumana aanan rayrayn; keligay baan u fadhiyey gacantaada aawadeed, waayo, waxaad iga buuxisay cadho. Maxaa xanuunkaygu u yahay mid jooqto ah, boogtayduna aan loo bogsiin karin, oo diidda in la bogsiyo? Ma waxaad ii ahaan doontaa sida beenaale, iyo sida biyo baaba'a? Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Haddaad soo noqoto, markaasaan mar kale kuu soo celin doonaa, oo hortaydaad istaagi doontaa; haddaad waxa qaaliga ah ka soocdo waxa liita, waxaad ahaan doontaa sida afkayga; iyagu ha kuu soo noqdeen, adiguse ha ugu noqon iyaga. Oo waxaan kaa dhigi doonaa dadkan derbi naxaas ah oo deyr leh; wayna kula diriri doonaan, laakiinse kuguma adkaan doonaan; waayo, anigu waan kula jiraa inaan ku badbaadiyo oo aan ku samatabbixiyo, ayaa Rabbigu leeyahay. Oo waxaan kaa samatabbixin doonaa gacanta kuwa sharka leh, waanan kaa furan doonaa gacanta kuwa cabsida leh. Yeremyaah 15:16–21.

Markii nebinnimadii wakhtiga ee hoogga labaad uu rumoobay, 11-kii Agoosto, 1840, malaa'igtii xoogga badnayd ee Muujintii toban ayaa soo degtay iyadoo gacanteeda ku haysata kitaab yar oo furan, Yooxaanna-na waxaa lagu amray inuu tago oo qaato kitaabka oo cuno. Yeremyaah wuxuu u taagan yahay kuwii cunay kitaabka yar xilligaas taariikhda ah, erayaduna waxay u macaanaayeen sida malab, waayo waxay ahaayeen “farxadda iyo rayraynta” “qalbigiisa.” Laakiin “gacanta” Ilaah aawadeed, Yeremyaah waxaa “ka buuxsamay” “cadhaysi,” waa la “dhaawacay,” wuxuuna ku jiray “xanuun aan joogsanayn.” “Gacanta” Ilaah aawadeed Yeremyaah wuxuu soo jeediyey in Ilaah uu Yeremyaah “ugu noqday” “sida beenaale,” iyo “sida biyo gudhay.” Rabbigu wuxuu “gacantiisa” ku daboolay qalad ku jiray qaar ka mid ah tirooyinka ku yaallay shaxdii 1843.

Yeremyaah wuxuu matalaa niyad-jabkii ugu horreeyey ee Milleriyiinta, markii araggii Xabaquuq uu dib u dhacay. Kuwii uu Yeremyaah matalayay waxay ula muuqatay in farriintii, oo lagu matalay “roob,” ay fashilantay. Laakiin Xabaquuq wuxuu sheegay, “waayo, araggu weli wuxuu u yaallaa wakhti la goostay; laakiinse ugu dambaysta wuu hadli doonaa, mana been sheegi doono; in kastoo uu raago, sug isaga; maxaa yeelay, hubaal wuu iman doonaa, mana raagi doono.” Yeremyaah wuxuu mooday in Ilaah been sheegay, iyo in farriintii (roobkii) ay fashilantay, laakiin waxay ahayd oo keliya inay dib u dhacday.

Markaas Ilaah Yeremyaah ku amray in “haddaad soo noqotid, markaasaan mar kale ku soo celin doonaa, oo hortaydaad istaagi doontaa; oo haddaad waxa qaaliga ah ka soocdid waxa liita, afkayga baad ahaan doontaa; iyagu ha kuugu soo noqdeen; adiguse ha ugu noqon iyaga.” Niyad-jabkii dabadiis, Yeremyaah, isagoo matalaya dadka Ilaah ee ay waajib ku tahay inay ku soo noqdaan adeegga Rabbiga oo ay iska ridaan quusta ka dhalatay markii ay u muuqatay in farriintii fashilantay. Haddii Yeremyaah buuxin lahaa shuruudihii loo cayimay, Ilaah wuxuu u oggolaan lahaa inuu noqdo afhayeenkiisa.

Waxa ka sii muhiimsan daraasaddeenna waqtigan waa wixii Ilaah Yeremyaah uga sheegay “ururka kuwa jeesjeesa” ee “ku faraxsanaa” niyad-jabkiisa. Wuxuu Yeremyaah u sheegay in kuwa jeesjeesaa ay Yeremyaah u soo noqon karaan, laakiin isaga marnaba looma oggolaan inuu iyaga ugu noqdo. Yeremyaah wuxuu matalayay kuwa ka horyimid Protestants-kii hadda doortay inay ku

noqdaan xerada Kaatooligga oo ay noqdaan gabdhihii Baabuloon, nebiyadii beenta ahaa ee Bacal iyo Cashtarood. Yeremyaah wuxuu matalayay nebiga Yahuudah ee isla bartaas khadka nebinnimada ku canaantay nidaamkii cibaadada beenta ahaa ee Yeroboocaam bilowgii boqortooyada woqooyi, sidaas darteedna u ahaa nooc muujinaya soo gelinta nidaam cibaado oo been ah oo ahaa sanam u eg Kaatooligga dhammaadka taariikhda boqortooyada woqooyi. Nebigu wuxuu Yeroboocaam u sheegay, markii Yeroboocaam soo jeediyay in isbahaysi la sameeyo, inaanu wax cunin, wax cabin, ama aanu ku soo noqon jidkii uu ku yimid.

Boqorkiina wuxuu ninkii Ilaah ku yidhi, Kaalay guriga ila, oo is nasii, anna abaal baan ku siin doonaa. Markaasaa ninkii Ilaah boqorkii ku yidhi, Haddaad i siiso gurigaaga badhkiis, kula geli maayo, meelanna kibis kuma cuni doono, biyo na kuma cabbi doono; waayo, sidaas ayaa laygu amray erayga Rabbiga, isagoo leh, Kibis ha cunin, biyo ha cabbin, oo jidkii aad ku timidna dib ha ugu noqon. 1 Boqorradii 13:7–9.

Hadalka nebigii Yuhuudah wuxuu la jaanqaadayaa hawshii nebiyada beenta ah ee Bacal iyo Cashtarot ee ku jirta qisadii Eliiyaah. Dabcan, taariikhda Millerites-ku sidoo kale waa taariikhda Eliiyaah, waayo Miller wuxuu ahaa Eliiyaah. Qisada Eliiyaah dhexdeeda, nebiyadii Bacal iyo Cashtarot waxay sameeyeen ciyaar khiyaano ah, taas oo loo muujiyey inay tahay nacasnimo markii dab xagga Ilaah ka soo degay oo uu gubay qurbaankii Eliiyaah, taas oo sidaas ku noqotay astaan u taagan daadinta Ruuxa Quduuska ah ee ku jirtay Qayladii Habeenbadhka ee taariikhda Millerite-ka. Is-hor-imaadkii taariikhdaas wuxuu matalayey is-hor-imaadkii Eliiyaah labaad, kaas oo ahaa Yooxanaa Baabtiisaha intii lagu jiray ciyaartii khiyaanada ahayd ee ay samaysay gabadhii Herodiyaas (Salome). Herodiyaas waxaa astaan ahaan loogu muujiyey Yesebeel, Yesebeelna waa calaamad u taagan kaniisadda Katooliga.

Sannadkii 1844, kaniisadihii Protestant-ka waxay noqdeen Salome, gabadhii Herodiyaas (Yesebeel). Qoob-ka-ciyaarkii khiyaanada dhexdiisa, Herodos wuxuu ballanqaaday boqortooyadiisa badhkeed, wuuna sameeyey taas maalintii dhalashadiisa, sidaasna wuxuu u noqday astaan maalmaha ugu dambeeya marka ay tobankii boqor, kuwaas oo uu Axaab u astaan yahay (boqorkii tobanka boqortooyo ee woqooyiga), ku heshiiyaan inay boqortooyadooda siiyaan baabtiisnimada (Yesebeel). Siinta “boqortooyadaada badhkeed” waa calaamad isbahaysi, nebigiina ka yimid Yahuudah wuxuu si cad ugu wargelinayey Yerobocaam inuusan marnaba isbahaysi la samayn doonin boqorka riddada ah ama aanu taageeri doonin nidaamkiisa cibaadada ee been-abuurka ah.

Taasina waa wixii Rabbigu sidoo kale Yeremyaah u sheegay, markii uu yidhi “ururka kuwa jeesjeesa” (Protestantism-ka riddada ah) way u soo noqon karaan Yeremyaah, laakiin Yeremyaah marnaba yuusan iyaga ugu noqon, ama ugu noqon jidkii uu ku yimid. Laakiin nebigii Yahuudah arrintaas qudheeda ayuu sameeyey, waayo, waxaa khiyaaneeyey nebi been ah oo beenlow ah ka hor intuuusan Yahuudah ku noqon—ka hor intuuusan dhammaystirin hawshii isaga loo dhiibay.

Haddaba waxaa Beytel degganaa nebi duq ah; wiilashiisiina way yimaadeen oo waxay u sheegeen kulli shuqulladii ninkii Ilaah maalintaas Beytel ku sameeyey; erayadii uu boqorkii kula hadlayna iyaguna aabbahood bay u sheegeen. Markaasaa aabbahood ku yidhi, Jidkee buu maray? Waayo, wiilashiisu waxay arkeen jidkii uu maray ninkii Ilaah oo ka yimid Yahuudah.

Oo wuxuu wiilashiisii ku yidhi, Dameerka ii kooreeya. Sidaas daraaddeed dameerkii bay u kooreeyeen; markaasuu fuulay, oo wuxuu daba galay ninkii Ilaah, wuxuuna ka helay isagoo geed weyn hoostiisa fadhiya; markaasuu ku yidhi, Ma adigaa ninkii Ilaah oo Yahuudah ka yimid? Oo isna wuxuu yidhi, Anigaa ah. Markaasuu ku yidhi, Guriga ila kaalay, oo kibis cun. Oo isna wuxuu yidhi, Kuula noqon kari maayo, kugulana geli maayo; oo meeshan kula cuni maayo kibis, biyo na kugula cabbi maayo; waayo, waxaa laygu yidhi erayga Rabbiga, Halkaas kibis ha ku cunin, biyo na ha ku cabbin, oo ha ku soo noqon jidkii aad ku tagtay. Markaasuu ku yidhi, Aniguna waxaan ahay nebi sidaad tahay oo kale; malaa'igna wuxuu igula hadlay erayga Rabbiga isagoo leh, Isaga kula noqo gurigaaga, si uu kibis u cuno oo biyo u cabo. Laakiinse been buu u sheegay. Sidaas daraaddeed isagii buu la noqday, oo gurigiisii ayuu kibis ku cunay, biyo na ku cabbay. Oo intay miiska fadhiyeen ayaa waxaa nebigii soo celiyey u timid eraygii Rabbiga; markaasuu ku qayliyey ninkii Ilaah oo Yahuudah ka yimid, isagoo leh, Rabbigu wuxuu leeyahay, Maaddaamaad caasisay amarkii Rabbiga, oo aadan xajin amarkii Rabbiga Ilaahaaga ah oo uu kugu amray, laakiinse aad soo noqotay, oo aad kibis ku cuntay, biyo na ku cabtay meeshii uu Rabbigu kaaga yidhi, Halkaas kibis ha ku cunin, biyo na ha ku cabbin; maydkaaga ma geli doono xabaashii awowayaashaa.

Oo waxaa dhacday, markuu kibis cunay oo wax cabbay dabadeed, inuu isaga u kooray dameerkii, kaas oo ahaa kii nebigii uu dib u soo celiyey. Oo markuu baxay, ayaa libaax jidka kula kulmay oo dilay; meydkiisiina jidka ayaa lagu tuuray, dameerkiina agtiisa ayuu istaagay, libaaxiina sidoo kale meydka agtiisa ayuu istaagay. Oo bal eeg, dad ayaa jidka maray, oo waxay arkeen meydkiisii jidka ku tuurnaa iyo libaaxii meydka agtiisa taagnaa; markaasay tageen oo ka sheegeen magaaladii uu nebigii duqii degganaa. Oo nebigii jidka ka soo celiyey markuu taas maqlay, wuxuu yidhi, Kanu waa ninkii Ilaah ee caasiyey ereygii Rabbiga; sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu u gacangeliyey libaaxa, kaas oo jeexjeexay oo dilay isaga, sida ku qornayd ereygii Rabbiga ee uu kula hadlay. Markaasuu wiilashiisii la hadlay, isagoo leh, Dameerka ii kooraa. Oo way u kooreen. Oo isna wuu tegey oo wuxuu helay meydkiisii oo jidka ku tuuran, dameerkiina iyo libaaxiina waxay ag taagnaayeen meydka; libaaxu ma cunin meydka, dameerkana ma jeexjeexin. Markaas nebigii wuxuu qaaday meydkiisii ninkii Ilaah, oo wuxuu saaray dameerkii, oo dib buu u keenay; nebigii duqii ahaana magaalada ayuu yimid si uu ugu barooro oo u aaso. Oo meydkiisii wuxuu dhigay qabrigiisii; oo way u baroordeen, iyagoo leh, Hoogay, walaalkayow! Oo waxaa dhacday, markuu aasay dabadeed, inuu wiilashiisii la hadlay, isagoo leh, Markaan dhinto, igu aasa xabaasha uu ninkii Ilaah ku aasan yahay; lafahaygana lafihiisa dhinac dhigga: waayo, hadalkii uu ku dhawaaqay ereyga Rabbiga oo ku saabsan meeshii allabariga ee Beytel, iyo guryaha meelaha sarsare oo dhan ee ku yaal magaaloooyinka Samaariya, hubaal wuu rumoobi doonaa. 1 Boqorradii 13:11–32.

Waxaannu daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Markii xoogga Ilaah ka marag furo waxa runta ah, runtani waa inay weligeed ahaato run. Malo-awaallo dambe oo ka soo horjeeda iftiinka Ilaah bixiyey waa inaan la aqbalin. Waxaa kici doona rag wata fasiraado Qorniinka ah oo iyaga ula muuqda run, hase yeeshee aan run ahayn. Runta wakhtigan Ilaah wuxuu inoo siiyey inay noqoto aasaaska rumaysadkeenna. Isagu qudhiisu ayuu ina baray waxa runta ahi tahay. Mid baa kici doona, dabadeedna mid kale, isagoo wata iftiin cusub oo ka soo horjeeda iftiinkii Ilaah ku bixiyey muujinta Ruuxiisa

Quduuska ah. Waxaa weli nool in yar oo ka soo gudbay waayo-aragnimadii lagu helay dhidibbada loo taagay runtaan. Ilaah si naxariis leh ayuu noloshooda u sii daayey si ay maraggan u soo celiyaan, oo u soo celiyaan ilaa xidhitaanka noloshooda, sidii Yooxanaa rasuulku sameeyey ilaa dhammaadka noloshiisa. Kuwa calanka siday ee dhimashadu qaadayna waa inay ku hadlaan dib-u-daabicidda qoraalladooda. Waxaa lay faray in sidaas codadkooda loo maqlo. Waa inay markhaatifuraan waxa ka kooban runta wakhtigan.”

“Waa inaynaan aqbalin erayada kuwa yimaada iyagoo wata farriin ka hor imanaysa qodobbada gaarka ah ee rumaysadkeenna. Waxay isu ururiyaan qoraallo fara badan oo Kitaabka Quduuska ah, oo ku dul rartaan sidii caddayn ku wareegsan aragtiyahooda ay sheeganayaan. Tani marar badan baa la sameeyey kontonkii sannadood ee la soo dhaafay. In kasta oo Qorniinku yahay Erayga Ilaah, oo ay tahay in la ixtiraamo, haddana ku dabaqidida Qorniinkaas, haddii ku dabaqidadaas ay ka dhaqaajiso hal tiir aasaaskii uu Ilaah kontonkan sannadood adkeeyey, waa khalad weyn. Kii ku dabaqa sidaas oo kale ma yaqaan muujintii yaabka lahayd ee Ruuxa Quduuska ah oo siisay awood iyo xoog farriimihii hore ee u yimid dadka Ilaah.”

“Caddaymaha Oday G ma aha kuwo lagu kalsoonaan karo. Haddii la aqballo, waxay baabbi’ in lahaayeen rumaysadka dadka Ilaah ku qabaan runta innaga naga dhigtay waxa aynu nahay.

“Waa inaynu go’aan adag ka qaadannaa mawduucan; waayo qodobbada uu isku dayayo inuu Qorniinka ku caddeeyo ma aha kuwo sax ah. Ma caddaynayaan in waayo-aragnimadii hore ee dadka Ilaah ay ahayd khalad. Annagu runta waan haysannay; malaa’igaha Ilaah baa ina hagayay. Waxay ahayd hoos imaatinka hoggaanka Ruuxa Quduuska ah in la bixiyey soo-bandhigiddii su’aasha meesha quduuska ah. Waa hadal miisaan leh in qof walba ka aamuso astaamaha rumaysadkeenna ee aanu wax qayb ah ku lahayn. Ilaah marna Isagu Isma khilaafiyo. Caddeymaha Qorniinka si khaldan baa loo adeegsadaa haddii lagu khasbo inay markhaati u furaan wax aan run ahayn. Mid kale, oo haddana mid kale, ayaa kici doona oo la iman doona wax loo malaynayo inuu yahay iftiin weyn, oo odhan doona sheegashadooda. Laakiin annagu waxaannu ku taagan nahay calaamadihii hore. [1 Yooxanaa 1:1–10 quoted.]

“Waxaa lay faray inaan iraaqdo erayadan waxaan u adeegsan karnaa si waafaqsan wakhtigan, waayo wakhtigu waa yimid markii dembiga loogu yeedhi lahaa magaciisa saxda ah. Waxaa shaqadayada caqabad ku ah rag aan soo jeesan, oo doondoona ammaantooda. Waxay jecel yihiin in loo maleeyo inay yihiin hal-abuurayaasha aragtiyo cusub, kuwaas oo ay soo bandhigaan iyagoo ku andacoonaya inay run yihiin. Laakiin haddii aragtiyadan la aqballo, waxay horseedi doonaan in la diido runta uu Ilaah kontonkii sannadood ee la soo dhaafay siinayay dadkiisa, isagoo ku sugaya muujinta Ruuxa Quduuska ah.” Selected Messages, book 1, 161.